

CARTIER *C* LASIC

Ion Luca CARAGIALE
(1852-1912)

CARTIER POPULAR CLASIC

Ion Luca CARAGIALE

TEATRU

CARTIER

CARTIER®

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel./fax: 24 05 87, tel.: 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

www.cartier.md

Difuzare:

București: Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2.

Tel./fax: 210 80 51. E-mail: codexcartier@gmail.com

Chișinău: bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, sectorul Ciocana. Tel.: 34 64 61.

Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

LIBRĂRIILE CARTIER

Casa Cărții Ciocana, bd. Mircea cel Bătrân, nr. 9, Chișinău. Tel.: 34 64 61.

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel./fax: 24 10 00.

Librăria Vărul Shakespeare, str. Șciusev, nr. 113, Chișinău. Tel.: 23 21 22.

Colecția *Cartier clasic* este coordonată de Dorin Onofrei

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Em. Galaicu-Păun

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design: Vasile Țugui

Tehnoredactare: Vasile Țugui

Prepress: Editura Cartier

Tipar: Combinatul Poligrafic (nr. 81 274)

Ion Luca Caragiale

TEATRU

Ediția a III-a, aprilie 2008

Această ediție a apărut în 2008 la Editura Cartier într-un tiraj de 610 de exemplare.

Toate drepturile rezervate. Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului

și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Caragiale, Ion Luca

Teatru / Ion Luca Caragiale; cop. Vitalie Coroban. – Ch. : Cartier, 2008

(Combinatul Poligr.). – 296 pag. – (Cartier clasic).

ISBN 978-9975-79-472-5

CZU 821.135.1-2

C 23

ISBN 978-9975-79-472-5

O NOAPTE FURTUNOASĂ

COMEDIE ÎN DOUĂ ACTE

Persoanele:

JUPÎN DUMITRACHE TITIRCĂ INIMĂ-REA,
cherestigiu, căpitan în garda civică

NAE IPINGESCU, ipistat, amic politic al căpitanului

CHIRIAC, tejghetar, om de încredere al lui Dumitrache,
sergent în gardă

SPIRIDON, băiat de procopseală în casa lui Titircă

RICĂ VENTURIANO, arhivar la o judecătorie de ocol,
student în drept și publicist

VETA, consoarta lui jupîn Dumitrache

ZIȚA, sora ei

În București, la Dumitrache

ACTUL I

(O odaie de mahala. Ușă în fund dînd în sala de intrare; de amîndouă părțile ușii din fund, cîte o fereastră. Mobile de lemn și paie. La stînga, în planul întii și-n planul din fund cîte o ușă; în dreapta, pe planul al doilea altă ușă. În dreapta în fund, răzemată de fereastră, o pușcă de gardist cu spanga atîrnată lîngă ea.)

SCENA I

JUPÎN DUMITRACHE, în haine de căpitan de gardă fără sabie, și NAE IPINGESCU

JUPÎN DUMITRACHE (*urmînd o vorbă începută*): Iaca, niște papugii... niște scîrța-scîrța pe hîrtie! Îi știm noi! Mănîncă pe datorie, bea pe veresie, trag lumea pe sfoară cu pișicherlicuri... și seara... se gătesc frumos și umblă după nevestele oamenilor să le facă cu ochiul. N-ai să mai ieși cu o femeie pe uliță, că se ia bagabonții laie după dumneata. Un ăla... un prăpădit de amplotiat, n-are chioară în pungă și se ține după nevestele negustorilor, să le spargă casele, domnule!

IPINGESCU: Nu se ia după toate, jupîn Dumitrache; după cum e și femeia: dacă trage la ei cu coada ochiului și face fasoane, vezi bine! bagabonții atît așteaptă.

JUPÎN DUMITRACHE: Ba să am pardon! Știu eu ce vrei dumneata să zici... Dar nevastă-mea nu-i d-alea, domnule.

IPINGESCU: Vai de mine! jupîn Dumitrache, adică, gîndești că am vrut pentru ca să-ți fac un atac? Îmi pare rău!

JUPÎN DUMITRACHE: Nu, nene Nae; dar vreau să zic adică că nevasta mea nu-i d-alea cum ziseși, și iaca, după mine de ce s-a luat?

IPINGESCU: S-a luat bagabonții și după dumneata?
JUPÎN DUMITRACHE: S-a luat și se ia...
IPINGESCU: Și cum ești dumneata!...
JUPÎN DUMITRACHE: Eu am ambiț, domnule, când e vorba la o adică de onoarea mea de familist...
IPINGESCU: Rezon!
JUPÎN DUMITRACHE: Apoi să știu de bine că intru în cremenal! Să mai văz eu numai că se ține bagabontul după mine, și lasă-l...
IPINGESCU: Care bagabont?
JUPÎN DUMITRACHE: Ei! iaca... un bagabont! de unde-l cunosc eu?
IPINGESCU: Apoi, dacă nu-l cunoști, de unde știi că-i bagabont?
JUPÎN DUMITRACHE: Asta-i! Una vorbim și bașca ne-nțelegem. Dar de! ai dreptul; nu știi ce mi s-a întâmplat, nu știi cum mă fierbe el pe mine de două săptămîni de zile... Nu că mi-e frică de ceva, adică de nevastă-mea... să nu...
IPINGESCU: 'Aida de! Coana Veta! Mie-mi spui? n-o știi eu?...
JUPÎN DUMITRACHE: Nu că mi-e frică... dar am ambiț, domnule; când e vorba la o adică de onoarea mea de familist...
IPINGESCU: Rezon!
JUPÎN DUMITRACHE: Bagabontul...
IPINGESCU: Că bine zici! începuseși să-mi spui istoria.
JUPÎN DUMITRACHE: Stai s-o iau de la cap.
IPINGESCU: Stau.
JUPÎN DUMITRACHE: Știi dumneata că la lăsata secolui am mers la grădină la "Iunion"; erau eu, consoarta mea și cumnată-mea Zița. Ne punem la o masă, ca să vedem și noi comediile alea de le joacă Ionescu. Trece

așa preț ca la un sfert de ceas, și numai ce mă pomenesc cu un ăla, cu un bagabont de amplotiat...

IPINGESCU: De unde știi că era amplotiat?

JUPÎN DUMITRACHE: După port nu seamăna a fi negustor.

Mă pomenesc că vine și se pune la altă masă alături, cu fața spre masa noastră și cu spatele la comedia. Șade rezemat într-un peș, șade, șade, șade, și se uită lung și galiș la cocoane, se uită, se... Eu, cum m-a făcut Dumnezeu cu ambiț, mă scol ca să plecăm; cocoanele nu! că să mai ședem, că încă nu s-a isprăvit comedia. Încep să mă-ncruntez la bagabontul și mai că-mi venea să-l cîrlesc, dar mi-era rușine de lume; eu de! negustor, să mă pui în public cu un coate-goale nu vine bine... Mai mă uit eu încolo, mai mă fac că nu mă sinchisesc de el... bagabontul cu ochii zgîiți la cocoane; ba încă-și pune și ochilarii pe nas. Tii! frate Nae, să fi fost el aici să mă fiarbă așa, că-i sărea ochilarii din ochi și giubenu din cap, de auzea cîinii din Giurgiu.

IPINGESCU: Rezon!

JUPÎN DUMITRACHE: În sfîrșit, se isprăvește comedia. Ne sculăm și plecăm; coate-goale se scoală și dumnealui. Plecăm noi, pleacă și dumnealui după noi. Eu îl vedeam cu coada ochiului; dar nu vream să le spui coanelor, ca să nu le rușinez. Știi cum e Veta mea,... rușinoasă.

IPINGESCU: Mie-mi spui? n-o știi eu?... Ei?

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! Apucăm pe la Sfîntul Ionică ca să ieșim pe Podul-de-pămînt,- papugiul cît coala după noi; ieșim în dosul Agiei,- coate-goale după noi; ajungem la Sfîntul Ilie în Gorgani,- moftangiul după noi; mergem pe la Mihai-Vodă ca să apucăm spre Stabi-

lament, – mațe-fripte după noi... Eu trăgeam cu coada ochiului... fierbeam în mine, dar nu vream să spui co-coanelor...

IPINGESCU: Rezon! ca să nu le rușinezi.

JUPÎN DUMITRACHE: Știi cum e Veta mea...

IPINGESCU: Rușinoasă, mie-mi spui?

JUPÎN DUMITRACHE: Când să apucăm de la Stabilament în sus, mă uit înapoi cu coada ochiului și nu mai văd pe coate-goale. Mai mergem ce mai mergem, mă uit iar... mă iertase bagabontul.

IPINGESCU: Jupîn Dumitrache, adică să am pardon de impresie, eu gîndesc că numa' ți-ai făcut spaima degeaba. Poate că omul o fi șezînd prin partea locului, pe Dealul Spirii. Ei! a venit și el la grădină ca și dumneavoastră, a stat și el pînă la isprăvitul comédiei, și s-a nemerit să apucați tot pe-un drum ca să vă înturnați la domiciliu. El a rămas la al lui și dumneavoastră ați mers înainte.

JUPÎN DUMITRACHE: Așa am crezut și eu întii, dar stai să vezi!... A trecut după aia o săptămînă la mijloc. Îmi cam și uitasem eu de istoria bagabontului; gîndeam și eu: poate c-o fi stînd coate-goale prin partea locului, – bunioară vorba dumitale. Așa, zice cumnată-mea ieri: “Nene, hai deseară la «Iunion» la Ionescu!” Cum auzii eu de “Iunion”, mă făcui verde la față. “Ce să mai căutăm la comédiile alea nemțești, niște mofturi; dăm parale și nu înțelegem nimica; mai bine punem banii în buzunarul ălălalt și zicem că ne-am dus.”— “Aide, nene, zău! parol! să n-ai parte de mine și de Veta!” Ei! cînd am auzit așa vorbă mare, n-am putut pentru ca s-o tratez cu refuz.

IPINGESCU: Rezon!

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! haide!... dar unde mă gîndeam eu că o să mi se întîmple un așa ceva. Ne ducem. Ședem la o masă mai la o parte; ședem cît ședem, și începe comedia. Nu știu cum mă-ntorc cu ochii înapoi, și pe cine gîndești că văz la masa de la spate?...

IPINGESCU: Pe bagabontul...

JUPÎN DUMITRACHE: Pe coate-goale, domnule, pe moftangiul, pe mațe-fripte, domnule! Fir-ai al dracului de pungăș!... Bagabontul, nene, cu sticlele-n ochi, cu giubenul în cap și cu basmaua iac-așa scoasă. Cum m-a văzut, – că trebuie să fi fost schimbat la față, cum sînt eu cînd mă necăjesc (*își mîngîie favoritele*) – cum m-a văzut, a sfeclit-o... A întors capu-ncolo și a început să bea din țigară știi așa, niznai. Dar mă trăgea cu coada ochiului. Mă-ntorc eu iar la loc și mă fac că mă uit la comedii, se-ntoarce și bagabontul iar cu ochii la cocoane!... mă uit iar la el, iar se-ntoarce-ncolo;... mă-ntorc iar la comedii, iar se uită la cocoane;... mă uit iar la el, iar se-ntoarce-ncolo; mă-ntorc iar la comedii...

IPINGESCU: Iar se uită la cocoane...

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! iac-așa m-a fiert fără apă toată seara...

IPINGESCU: În sfîrșit?

JUPÎN DUMITRACHE: În sfîrșit... plecăm; coate-goale după noi. Era să mă-ntorc în poarta "Unionului", să-i zic numa': "Ce poștești, mă musiu?" și să-l și umflu; dar știi, am ambiț; m-am gîndit: eu negustor... să mă pui în public cu un bagabont ca ăla, nu face...

IPINGESCU: Rezon!... Ei! pe urmă?

JUPÎN DUMITRACHE: Pe urmă s-a ținut iar gaie după mine.

IPINGESCU: Pină la Stabilament...

JUPÎN DUMITRACHE: Da, pînă la Stabilament! S-a ținut după mine pînă la răscruți, știi, unde vrei s-apuci spre cazarmă. Ce ziceam eu? "Haide, drace, haide! să intri tu pe strada lui Marcu Aoleriu ori Catilina și lasă!" Aveam de gînd să intru cu cocoanele în casă, să trimit repede pe Chiriac pe poarta de din dos pe maidan să-i iasă înainte, și eu să-l iau pe la spate,... să-l apucăm la mijloc pentru ca să-l întreb: "Ce poștești, mă musiu?" și să-l și umflu!... Și dacă nu-i ajungea, să-mi tai mie favoridele! (*își mîngîie favoritele.*)

IPINGESCU: Ei! dacă nu-i ajungea, despărțirea e aproape; să fi poftit la mine la despărțire cu lăcrămație, că-i împliniam eu cît i mai lipsea.

JUPÎN DUMITRACHE: A avut noroc! mare noroc a avut bagabontul; a scăpat!

IPINGESCU: Iii! păcat... Cum?

JUPÎN DUMITRACHE: Cînd am trecut eu de răscruți cu cocoanele, și bagabontul era să intre după noi în uliță, a ieșit haita de cîini de la maiorul din colț, și i-a tăiat drumul lui coate-goale. Am lăsat pe Zița acasă, m-am suit degrab cu Veta sus, am trimis pe Chiriac repede pe maidan, eu i-am ieșit înainte peste uluci tocmai pe la prăvălia lui Bursuc; dar... geaba! pînă să ieșim noi, fugise bagabontul!

(*Se aude glasul lui Chiriac, strigînd afară: "Spiridoane! Spiridoane!"*)

IPINGESCU: Iacătă vine Chiriac. Să n-auză.

JUPÎN DUMITRACHE: Aș! de el nu mă sfiesc. La din contra, el știe toată istoria, i-am spus-o de la început... Atîta om de încredere am... Băiat bun!... ține la onoarea mea de familist. Dacă nu l-aș fi avut pe el, mi-ar fi mers

treaba greu. Eu, știi, cu negustoria, mai mergi colo, mai du-te dincolo, mă rog, ca omul cu daraveri, toată ziua trebuie să lipsesc de-acasă. Pe de altă parte, ce să-ți spui! am ambiț, țiu când e vorba la o adică la onoarea mea de familist. De! când lipsesc eu de-acasă, cine să-mi păzească onoarea? Chiriac săracul! N-am ce zice! onorabil băiat! De-aia m-am hotărât și eu, cum m-oi vedea la un fel cu meremetul caselor, îl fac tovarăș la parte și-l și însor!

IPINGESCU: Da'... coana Veta ce zice?

JUPÎN DUMITRACHE: Consoarta mea?... Ce să zică?... De! ca muierea... mai ursuză. Am cam băgat eu de seamă că nu-l prea are ea la ochi buni pe Chiriac; dar – știi cum m-a făcut Dumnezeu pe mine, nu-i trec muierii nici atîtica din al meu,– i-am zis pe șleau: “Nevastă, e băiat onorabil și credincios; n-ai ce-i face: ce-i al omului e al omului!”

IPINGESCU: Rezon!

SCENA II

ACEIAȘI – CHIRIAC

CHIRIAC (*intrînd prin fund*): Jupîne, trebuie să facem mandat de arestare pentru Tache pantofarul de la Sf. Lefterie; nu vrea să iasă mîine la izirciț cu nici un preț.

JUPÎN DUMITRACHE: Dar pentru ce nu vrea?

CHIRIAC: Zice că-i bolnav. Am trimis gornistul de trei ori la el cu biletul, și l-a primit cu refuz. Zice mă-sa că nu poate umbla, că de-abia s-a sculat după lingoare.

IPINGESCU: Să dea ceferticat medical.

CHIRIAC: M-am dus eu la el chiar în persoană; zic: pe ce bază nu vrei să vii mâine la ezirciț, domnule? zice: sînt bolnav, domnule sergent, zice, de-abia mă țiiu pe picioare, nu pot să merg nici pîn' la prăvălie, zice; zic: nu cunosc la un așa rezon fără motiv; zice: aduc martori, domnule sergent, că am zăcut o lună de zile, zice, întreabă și pe popa Zăbavă de la Sfintul Lefterie, zice, alaltăieri m-a grijit, m-a spovedit; zic: n-am eu de-a face cu popa Zăbavă, nu-l am pe listă, zic, eu pe dumneata te am pe listă; să te prezanți miini la companie.— Acu, trebuie să-i dăm mandat, pentru ca să-l iau mâine dimineață.

JUPÎN DUMITRACHE: Să-i dăm, să-l iei! Ala-i de-al ciocoilor, îl știu eu; cît a umblat dînsul fel și chip să scape de gardă...

IPINGESCU: Și eu îl am însemnat pe musiu Tache la catastiful meu; e finul lui Popa Tache.

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! vezi!

CHIRIAC: Lasă-l că nu se sfințește el cu mine, jupîne, îl pocăiesc eu... Ei! după aia pe nea Ghiță Țircădău nu l-a putut găsi gornistul deloc. A fost la el și ieri și astăzi cu biletul; cică n-a dat pe-acasă de trei zile!

JUPÎN DUMITRACHE: Pricopsitul de cumnatu-meu, n-aș fi mai avut parte de el! Cine știe în ce cîrciumă s-a-nfundat!...

IPINGESCU: L-am văzut eu azi dimineață, trecea pe la despărțire.

CHIRIAC: Mă duc să-i trimeț gornistul cu biletul pentru mâine. (*iese repede*)

IPINGESCU: Era afumat rău nenea Ghiță.

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! bravos! asta e una la mîină. Om stricat, domnule! Păi de ce am dezvorțat-o pe Zița de

el, gîndești? Nu mai putea trăi cu mitocanul, domnule...

IPINGESCU: Rezon!

JUPÎN DUMITRACHE: Fată frumoasă, modistă și învățată și trei ani la pasion, să-și mănînce ea tinerețele cu un ăla... Tot gîndeam la început, că de! e tînăr, o să-i treacă mai încolo, o să-și vie la pocăință. Aș, ți-ai găsit! Țircădău și om de treabă! Eu, ca ăla, cumnat mai mare, cum am zice ca și un frate, tot i dam povețe fetii să mai rabde, să nu strice casa. Cu azi, cu miine, a răbdat biata fată – biată să nu fie! – a răbdat cît a răbdat, pînă m-am pomenit într-o zi că vine țipînd la mine, pe cum că: “Nene, moartă, tăiată, nu mai stau cu mitocanul, scapă-mă de pastramagiul! să știu de bine că mă duc la mănăstire, pîine și sare nu mai mănînc cu el!” Ei! dacă am văzut ș-am văzut, zic: “Lasă, Zițo, zic, îți găsești tu norocul, n-a intrat zilele-n sac! acu e vremea ta! Lac să fie, că broaște destule!” – ș-am și dezvorțat-o. Apoi nu mai era de suferit așa trai. N-o mai maltrata, domnule, măcar cu o vorbă bună. Mă rog, o dată ce nu e bărbatul levent, ce fel de casă să mai fie ș-aia?

IPINGESCU: Mie-mi spus? Nu i-am încheiat eu procesul-verbal atuncea noaptea, cînd a tratat-o cu insulte și bătaie?

(Chiriac reintră)

JUPÎN DUMITRACHE: Apoi de! n-a avut dreptul muierea să-l lase? Om fără ambiț, domnule, nu ținea la onoarea lui de familist! Un mitocan, mă rog; zice că-i negustor, alege-s-ar praful!

CHIRIAC: Jupîne, da' deseară că ești de rond... mergi?

JUPÎN DUMITRACHE: Mai e vorbă? cum să nu merg? De ce m-am îmbrăcat? nu vezi?

CHIRIAC: Jupîne, da' faci toate posturile? nu-i așa? Nu sînt multe... pînă pe la două după douăspce le isprăvești.

JUPÎN DUMITRACHE: Așa, cam pe la două după douăspce, ca totdeauna... Chiriac băiete, (*il trage la o parte*) ia vezi tu... mă știi că am ambiț, cînd e vorba la o adică, țiu la...

CHIRIAC: Lasă, jupîne, că doar nu mă cunoști de ieri de-alaltăieri.

SCENA III

ACEIAȘI – SPIRIDON (*aducînd o gazetă*)

JUPÎN DUMITRACHE (*lui Spiridon*): Dar mai mult nu puteai să șezi, mă?

SPIRIDON: Vezi că era mulți muștirii, jupîne, pînă să-mi dea madama gazeta.

(*Ipingscu ia gazeta*)

JUPÎN DUMITRACHE: Mă Spiridoane, fii băiat de treabă, mă, că iau pe sfîntul Niculae din cui; știi că i-am pus sfircul nou de ibrișim, să nu-i fac saftea pe spinarea ta!

SPIRIDON: Da' de ce, jupîne?

JUPÎN DUMITRACHE: Atîta-ți spui eu ție: 'aida! du-te iute și cere cocoanii să-mi dea sabia și cintironul. (*Spiridon pleacă.*) Chiriac băiete, (*il ia la o parte*) ia vezi, știi că am ambiț, țiu cînd e la o adică...

CHIRIAC: Lasă, jupîne, mă știi că consimț la onoarea dumitale de familist.

JUPÎN DUMITRACHE: Ei! ia vezi...

CHIRIAC: N-ai grije, jupîne... Eu mă duc să închiz cantorul și magazia. (*cătră Ipingscu, care, de cînd a adus Spiri-*

don gazeta, a sorbit-o cu ochii pe toate fețele.) Bonsoar, nene Nae.

IPINGESCU: Salutare, onorabile!

(Chiriac iese, prin fund, după ce a schimbat gesturi de înțelegere, despre onoarea de familist, cu Jupîn Dumitrache.)

SPIRIDON *(vine din dreapta cu sabia și cintironul)*: Iaca, na, Jupîne, poftim.

JUPÎN DUMITRACHE: Ce făcea cocoana, mă?

SPIRIDON: Cosea galoanele la mondirul lui nea Chiriac.

JUPÎN DUMITRACHE: Ce a zis?

SPIRIDON: Zicea că să vii mai devreme la noapte, că-i e urît singură-n casă.

JUPÎN DUMITRACHE: Uite mă! Ce ți-e cu muierea fricoasă! *(strajnic.)* Da' Chiriac nu-i aicea?

SPIRIDON: Jupîne, nea Chiriac mi-a zic să-nchidem mai degrabă, că ai să pleci de rond.

JUPÎN DUMITRACHE: Du-t' de ado cheile și le du lui Chiriac jos. *(Spiridon iese.)* Nene Nae, auziși cum îmi poartă Chiriac de grija rondului? Ei! i-e tot frică să nu uit reglementul. Are ambiț băiatul, ca să fie compania noastră ceva mai abitir din toate. Gîndești dumneata că mai primeam eu să fiu căpitan dacă nu-l alegea pe el sergent? Știi cum a regulat compania? E prima domnule, poci să zic...

IPINGESCU: Bravos!

JUPÎN DUMITRACHE: Face să-i dea și dicorație!

IPINGESCU: Să-i dea! de ce să nu-i dea? Și el e d-ai noștri, băiat din popor...

JUPÎN DUMITRACHE: Firește, dicorațiile nu sînt făcute tot din sudoarea poporului?

IPINGESCU: Rezon!

SPIRIDON (*venind din fund*): S-a închis, jupîne; acuma eu...
mă duc să mă culc?

JUPÎN DUMITRACHE: Da, dar tutun și cărticică ți-ai luat?
Chibrituri ai?

SPIRIDON: Ce tutun, jupîne?

JUPÎN DUMITRACHE: Te faci că nu înțelegi, ai? Nu știi ce
tutun? Eu n-am aflat că tragi țigară? Aoleo, Spiridoa-
ne, nu te-oi prinde odată!... Săracul sf. Niculae! i știi
tu păpara lui...

SPIRIDON: Zău, jupîne.

JUPÎN DUMITRACHE: Haida pleacă. (*Spiridon pleacă.*)
Mă! spune lui nen-tu Chiriac să nu uite de ce ne-a fost
vorba... să fie cu ochii-n patru.

SPIRIDON (*ieșind*): Bine, jupîne.

SCENA IV

IPINGESCU, JUPÎN DUMITRACHE

JUPÎN DUMITRACHE (*șezînd pe scaun*): Hei! ia să vedem
acu ce mai zice politica. Citiși ceva?

IPINGESCU: Bravos ziar, domnule! Țsta știu că combate
bine.

JUPÎN DUMITRACHE: Apoi nu-i zice lui degeaba “Vocea
Patriotului Național”!... Ia citește.

IPINGESCU (*citește greoi și fără interpunctație*): “București
15/27 Răpciune. — Amicul și colaboratorele nostru
R.Vent. ..., un june scriitor democrat, a cărui asinui-
tate o cunoaște de mult publicul cititor, ne trimite
următoarea prefațiune a unui nou op al său. I dăm
astăzi locul de onoare, recomandînd cu căldură po-

popului suveran scrierea amicului nostru. *Republica și Reacțiunea* sau *Venitorele și Trecutul*. — Prefațiune. — «Democrațiunea română, sau mai bine zis țința Democrațiunii române este de a persuadea pe cetățeni, că nimeni nu trebuie a mânca¹ de la datoriile ce ne impun solemnamente pactul nostru fundamentale, sfîna Constituțiune»...

JUPÎN DUMITRACHE (*mulțumit*): Ei, bravos! Aici a adus-o bine.

IPINGESCU (*căutînd șirul unde a rămas*): "...A mânca... sfînta Constituțiune..."

JUPÎN DUMITRACHE (*cam nedomirit*): Adică, cum s-o mănînce?

IPINGESCU: Stai să vezi... că spune el... "Sfînta Constituțiune, și mai ales cei din masa poporului..."

JUPÎN DUMITRACHE (*nedomirit*): E scris adînc.

IPINGESCU: Ba nu-i adînc deloc. Nu pricepi? Vezi cum vine vorba lui: să nu mai mănînce nimeni din sudoarea bu-nioară a unuia ca mine și ca dumneata, care sîntem din popor; adică să șază numai poporul la masă, că el e stăpîn.

JUPÎN DUMITRACHE (*lămurit*): Ei! așa mai vii de-acasă. Bravos! Zi-i nainte.

IPINGESCU: Stai să vezi: acum vine un ce și mai tare.

JUPÎN DUMITRACHE: Ei?

IPINGESCU (*urmînd citirea*): "...A mânca poporul mai ales, este o greșală neiertată, ba putem zice chiar o crimă..."

JUPÎN DUMITRACHE (*cu deplină aprobare*): Știi că și aici lovește bine! Da! cine mănîncă poporul să meargă la cremenal!

¹ A *manca*, franțuzism, de la *manquer*, a lipsi.